

2013-03-15

Europaforum Norra Sverige

Ståndpunkt om den förestående revideringen av riktlinjer för finansiering av flygplatser

Bakgrund

År 2005 antog Europeiska kommissionen gemenskapens riktlinjer för finansiering av flygplatser och för statliga igångsättningsstöd för flygbolag med verksamhet vid regionala flygplatser¹ (nedan kallade 2005 års riktlinjer) i syfte att fastställa regler för godkännande av offentlig finansiering av flygplatser och flygbolag enligt EU:s regler om statligt stöd.

2005 års riktlinjer föregicks av riktlinjer om tillämpningen av artiklarna 92 och 93 i EG-fördraget och artikel 61 i EES-avtalet om statligt stöd inom luftfartssektorn² (nedan kallade 1994 års riktlinjer). Dessa riktlinjer antogs av kommissionen 1994 i samband med liberaliseringen av marknaden för luftfartstjänster i syfte att sörja för lika villkor för alla lufttrafikföretag.

Sedan år 2011 pågår ett arbete vid Europeiska kommissionens DG Konkurrens med översyn av 1994 och 2005 års riktlinjer. Hur omfattande förändringar av nuvarande regler kommer att bli är inte klart. Det har inte offentliggjorts någon officiell tidtabell för när riktlinjerna ska presenteras och när beslut ska fattas annat än att Europeiska kommissionen vill att hela moderniseringspaketet ska avslutas under år 2013.

Europaforum Norra Sverige synpunkter

Europaforum Norra Sverige framför härmed våra synpunkter med anledning av ett antal förslag som kan komma att presenteras av EU-kommissionen avseende driftstöd till regionala flygplatser. Vi är mycket oroade mot bakgrund av den diskussionen som vi uppfattat pågår inför kommande förslag. Om detta förslag skulle innefatta dramatiska förändringar avseende möjligheten att understödja icke-statliga flygplatser med offentliga medel även i mer perifera delar av den Europeiska Unionen, skulle resultatet vara en direkt avveckling av huvuddelen av våra icke statliga flygplatser, vilket vore ett dråpslag mot vår regions möjlighet att själva kunna säkerställa nödvändiga nationella kommunikationer samt rimliga kopplingar till andra länder.

¹ EUT C 312, 9.12.2005, s. 1.

² EGT C 350, 10.12.1994, s. 5.

I den region som Europaforum Norra Sverige omfattar, vilket är drygt halva Sveriges yta men endast cirka 10 procent av antalet invånare, finns idag 15 flygplatser med reguljär passagerartrafik. Av dessa är fyra statliga och resterande icke-statligt ägda. Huvuddelen av dessa kan komma att beröras av det förslag som Kommissionen nu förbereder.

Europaforum Norra Sverige har förstått att Kommissionen upplever att det inom EU finns exempel på snedvriden konkurrens mellan flygplatser, till följd av att vissa flygplatser kan få offentliga medel. Detta kan vara ett faktum i de delar av EU som har betydligt kortare avstånd och betydligt större passagerarunderlag. I norra Sverige är situationen helt annorlunda vilket kräver ett särskilt hänsynstagande.

Eftersom de regionala flygplatserna är ensamma inom sina respektive geografiska områden kan det offentliga stöd som finns inte snedvrیدا någon konkurrens mellan flygplatser! Stödet från staten har dessutom viss utjämnande effekt mellan olika regioner vilket kan vara helt avgörande för många regioner och kommuner, framför allt i norra Sveriges inland.

Det finns i dagsläget inget konkret förslag att ta ställning till, men Europaforum Norra Sverige önskar med kraft framföra vår mening att ett borttagande av möjligheterna till offentligt stöd till våra regionala flygplatser skulle utan tvekan få förödande verkningar. Ett flertal, sannolikt de flesta, icke statliga flygplatserna skulle komma att läggas ned. Detta vore förödande för näringslivets och medborgarnas möjligheter att bidra till tillväxt, levande landsbygd och ytterst sett svenskt och europeiskt välstånd.

De flygplatser som finns i norra Sverige bidrar var och en till att skapa förbättrad regional tillgänglighet och ökade möjligheter att minska avstånden till övriga delar av Sverige och vidare ut i världen. Kommunikationerna är generellt en överlevnadsfaktor för det lokala näringslivet i områden med stora avstånd till marknader och kompetens och det är även viktigt för medborgarna att ha tillgång till långväga resande utan orimliga orimlig uppoffring. Flyget bidrar till att företagande kan bedrivas med någorlunda rimliga förutsättningar. Flyget och flygplatserna betyder också mycket för den omfattande och stadigt växande besöksnäringen i norra Sverige. Norrlands inland saknar i stort sett möjlighet till personresande med tåg samtidigt som bil- och bussförbindelser inte är ett realistiskt alternativ för långväga resor.

Europaforum Norra Sverige utgår därför från att Kommissionen under den framtida processen kommer att säkerställa möjligheten för mindre flygplatser att bestå och utvecklas genom att det offentliga stödet till flygplatserna får behållas!